

VAASAN AMMATTIKORKEAKOULU
UNIVERSITY OF APPLIED SCIENCES

Ella Nyström

PARISUHDEVÄKIVALTA JA SEN PROBLEMA- TIIKKA SUOMESSA

Liiketalous, Oikeushallinto
2024

TIIVISTELMÄ

Tekijä	Ella Nyström
Opinnäytetyön nimi	Parisuhdeväkivalta ja sen problematiikka Suomessa
Vuosi	2024
Kieli	suomi
Sivumäärä	41
Ohjaaja	Marika Teirfolk-Naarmala

Tässä opinnäytetyössä tutkitaan parisuhdeväkivallan eri muotoja Suomessa. Opinnäytetyössäni tutkitaan myös parisuhdeväkivallan luomaa problematiikkaa suomalaisessa yhteiskunnassa.

Tarkempina tutkimuskysymyksinä ovat parisuhdeväkivallan muodot, mitä Suomen lainsäädäntö säätelee väkivallasta ja millaista problematiikkaa parisuhdeväkivalta luo meidän yhteiskunnassamme.

Tutkimuksen teoreettinen osuus pohjautuu ajantasaiseen lainsäädäntöön sekä oikeuskirjallisuuteen. Työ toteutettiin laadullisena tutkimuksena.

Tutkimuksessa selvitetään Suomessa ilmeneviin kolmeen yleisimpään parisuhdeväkivallan muotoon. Nämä ovat fyysinen-, henkinen- ja seksuaaliväkivalta ja näihin syvennytään tarkemmin. Tutkimuksessa pohdintaan syitä ja seurauksia parisuhhteissa tapahtuvalle väkivallalle. Tutkimuksessa selvitetään parisuhdeväkivallan luomaa problematiikkaa esimerkiksi rangaistavuuden ja todistelun osalta rikosprosessissa.

ABSTRACT

Author	Ella Nyström
Title	Domestic violence and its problematics in Finland
Year	2024
Language	Finnish
Pages	41
Name of Supervisor	Marika Teirfolk-Naarmala

This thesis examines different forms of domestic violence in Finland. The thesis also studies problematics of domestic violence in Finnish society.

The more detailed research questions include what the forms of domestic violence are, what the criminal law states about domestic violence and what kind of problematic domestic violence causes in our society.

The theoretical section of the study is based on up-to-date legislation and legal literature. The work is conducted as a qualitative study.

The thesis examines in more detail the three most common forms of domestic violence in Finland; physical, mental and sexual violence. The thesis also studies examines the causes and consequences of violence in a relationship. The research examines the problems caused by domestic violence, for example in terms of punishment and evidence in the criminal process.

Keywords relationship, violence, criminal law, problematic

SISÄLLYS

TIIVISTELMÄ

ABSTRACT

Tilastotaulukko 1	6
Tilastotaulukko 2	6
1 JOHDANTO.....	7
1.1 Tutkimuksen tavoitteet.....	8
1.2 Tutkimuskysymykset ja tutkimuksen rajaus	9
1.3 Tutkimusmenetelmät	9
1.4 Aiemmat tutkimukset	11
1.5 Tutkimuksen rakenne	12
2 PARISUHDE	13
2.1 Parisuhde	13
3 PARISUHDEVÄKIVALTA JA SEN ILMENEMISMUODOT	14
3.1 Parisuhdeväkivalta	14
3.2 Piilorikollisuus ja parisuhdeväkivalta	15
3.3 Fyysinen väkivalta parisuhteessa.....	16
3.4 Henkinen väkivalta parisuhteessa	18
3.5 Seksuaaliväkivalta parisuhteessa.....	20
4 LAIN TULKINTA	23
4.1 Henkeen ja terveyteen kohdistuvat rikokset.....	24
4.2 Seksuaalirikokset.....	25
4.3 Oikeustapaus esimerkki	29
5 PARISUHDEVÄKIVALLAN PROBLEMATIIKKA	31
5.1 Syitä, miksi väkivaltaiseen parisuhteeseen jäädään	31
5.2 Oikeudenkäynnissä asianomistajan vahingonkorvausvaatimukset	31
5.3 Rangaistavuuden ja todistelun ongelmat rikosprosessissa	33
6 POHDINTA JA JOHTOPÄÄTÖKSET	34

6.1 Tutkimuksen tulokset ja pohdinta	34
6.2 Tutkimuksen eettisyys ja luotettavuus	36
6.3 Ehdotukset jatkotutkimuksen osalta	37
LÄHTEET	38

KUVIO- JA TAULUKKOLUETTELO

Tilastotaulukko 1. Tilastokeskus, Viranomaisten tietoon tulleet perhe- ja lähisuhdeväkivallan uhrin muuttujina vuosi, rikos ja tiedot. 17

Tilastotaulukko 2. Tilastokeskus, Viranomaisten tietoon tulleet perhe- ja lähisuhdeväkivallan uhrin muuttujina vuosi, rikos ja tiedot. 21

1 JOHDANTO

Opinnäytetyöni tutkii parisuhdeväkivaltaa ja sen eri muotoja. Työni tutkii myös parisuhdeväkivallan luomaa problematiikkaa yhteiskunnassa esimerkiksi todistelun ja rangaistavuuden osalta. Parisuhdeväkivalta on yleinen ilmiö Suomessa. Parisuhdeväkivaltaa tapahtuu kaikissa yhteiskuntaluokissa iästä, kulttuurista sekä sukupuolesta riippumatta. Tilastokeskuksen mukaan (2023) viranomaisten tietoon on tullut yhteensä 12 326 perhe- ja lähisuhdeväkivallan uhria.¹ Todellisuudessa luku on paljon isompi, koska parisuhdeväkivallasta harvoin ilmoitetaan viranomaisille. Parisuhdeväkivalta mielletään yleensä fyysiseksi väkivallaksi, mutta väkivalta voi olla myös henkistä ja seksuaalista. Väkivalta on harvoin vain jotain edellä mainituista, vaan usein kaikkia samaan aikaan. Väkivalta voi olla kertatapaus tai jatkua pidempään. On hyvin yleistä, että siihen ei edes puututa parisuhteessa ja sitä pidetään normaalina arkeen kuuluvana asiana. Väkivaltaan on vaikea puuttua, koska se yleensä tapahtuu yksityisesti esimerkiksi kotona. Väkivallalla on useita lyhyt- ja pitkävaikutteisia seurauksia uhrille.

Tilastokeskuksen tutkimuksen mukaan parisuhteen väkivallan kohteiksi joutuu sekä miehiä että naisia Suomessa. Tutkimuksen mukaan naiset kohtaavat Suomessa useammin toistuvaa ja vakavaa väkivaltaa ja miehet kokevat enemmän kertaluontoista väkivaltaa.² Parisuhdeväkivalta on vakava ongelma yhteiskunnassa. Suomessa parisuhteessa olevista naisista joka kolmas ja miehistä noin joka kuudes on kokenut väkivaltaa nykyisen tai entisen kumppanin taholta.³

---

¹ Tilastokeskus

² Tilastokeskus ”Sukupuolistunut väkivalta”

³ Yle.fi ”Hälyttävä tieto lähiväkivallasta”

Rikoskomisario Matti Högman kertoo Länsi-Uudenmaan poliisin uutisessa, että lähisuhdeväkivalta voi olla nopeita tekoja, kuten lyönti riidan aikana. Toisaalta se voi olla myös vuosia kestänyt tapahtuma, jossa voi olla esimerkiksi vapauden riistoa ja seksuaaliväkivaltaa. Yleisin lähisuhdeväkivallan ilmenemismuoto on miesten tuottama fyysinen väkivalta parisuhteessa.⁴

1.1 Tutkimuksen tavoitteet

Opinnäytetyöni tavoitteet ovat syventyä parisuhdeväkivaltaan ja sen yleisimpiin ilmenemisen muotoihin. Tutkimukseni tavoite on kartoittaa parisuhdeväkivallan tilannetta Suomessa ja pohtia parisuhdeväkivallan vaikutuksia yhteiskuntaan. Hyöty tästä tutkimuksesta saadaan tiedon muodostamisessa.

Tavoitteeni on tietoisuutta lisäämällä ennaltaehkäistä parisuhdeväkivaltaa. Tavoitteeni on myös selvittää uhrin oikeuksia rikosprosessissa ja täten pienentää kynnystä ilmoittaa parisuhdeväkivallasta viranomaisille.

Uskon myös, että tekijä voi tunnistaa itsessään väkivaltaisuutta tiedon kautta ja täten tekijä voi yrittää muuttaa käytöstään ja toimintatapojaan jatkossa.

Mielestäni tutkimuksen aihe on relevantti. Tämä tutkimus on hyödyllinen niille, jotka pohtivat miten korvaus- ja rangaistusvaatimukset vaikuttavat rikoksen tekijän tuomion mittaamiseen. Moni, jotka ovat asianomistajina pahoinpitelyrikoksissa, eivät tiedä, mitä vaikutuksia heidän vaatimuksillansa on.

---

⁴ Poliisi.fi uutinen

Mahdollisia ongelmia opinnäytetyössäni ovat esimerkiksi ajankäytön hallinta, lähteiden niukkuus. Tutkimuksen relevantin aineiston kerääminen voi olla haasteellista. Ongelmana esimerkiksi käräjäoikeuksien tuomiossa on se, että ne jatkuvat muutoksenhaun kautta hovioikeudessa ja korkeimmassa oikeudessa. Täten oikeustapauksia on hankalaa tutkimukseeni saada.

1.2 Tutkimuskysymykset ja tutkimuksen rajaus

Tutkimus tarkoittaa järjestelmällistä toimintaa jonkin asian selvittämiseksi. Tutkimusongelma työssäni on parisuhdeväkivalta Suomessa, jota tutkitaan ilmenemismuotojen sekä sen luoman problematiikan näkökulmasta. Opinnäytetyön tutkimuskysymykset ovat rajattu kolmeen kysymykseen. Tutkimuskysymykseni ovat:

1. Mitkä ovat parisuhdeväkivallan muodot?
2. Mitä Suomen rikoslaki säätelee parisuhdeväkivallasta?
3. Millainen on parisuhdeväkivallan problematiikka suomalaisessa yhteiskunnassa?

Opinnäytetyössäni ei tulla käsittelemään kaikkia väkivallan muotoja, joita on olemassa. Olen valinnut kolme yleisintä väkivallan muotoa, joita tapahtuu parisuhteissa. Nämä muodot ovat fyysinen väkivalta, henkinen väkivalta sekä seksuaaliväkivalta.

1.3 Tutkimusmetodit ja tutkimusmenetelmät

Opinnäytetyössäni käytetään metodeina erilaisten sisältöjen analyysia ja tapaus-ten tutkintaa.

Toteutan tutkimukseni lainopillisena eli oikeusdogmaattisena tutkimuksena. Oikeusdogmaattisen tutkimuksen keskeisinä tehtävinä pidetään oikeussäännösten tulkintaa ja systematisointia. Lisäksi punnitaan oikeusperiaatteita sekä selvitetään voimassa olevaa oikeutta ja lakia.

Opinnäytetyössäni käytetään tutkimusmenetelmänä laadullista eli kvalitatiivista tutkimusta. Kvalitatiivisen tutkimuksen ideana on se, että tutkitaan tutkittavaa kohdetta niin kokonaisvaltaisesti kuin mahdollista.⁵

Käytän teoriana olemassa olevaa kirjallisuutta ja lainsäädäntöä. Olen tutkinut erilaisia lähteitä, kuten muiden opinnäytetöitä vastaavista aiheista, tutkijoiden tekemiä tutkimuksia ja artikkeleita.

Kvalitatiivinen tutkimus on aina empiiristä eli eri aineistoihin ja aineistojen analyysiin perustuvaa. Empiiristä laadullista tutkimusta ei voida tehdä ilman jonkinlaista teoreettista kiinnekohtaa eli empiirisuus ei pois sulje teoreettisuutta.⁶

Laadullisessa tutkimuksessa teorialla tarkoitetaan esittelyä siitä, mitä tieteelliset tutkimukset ja kirjallisuus kertovat aiheesta. Teorialla tarkoitetaan myös jäsennellyä esittämistä siitä, mitä menetelmiä tutkimuksessa on käytetty ja analyysitaivoista. Empiirisiä aineistoja voivat olla esimerkiksi tekstit, kuvat, haastattelut tai havainnot. Joskus myös erilaiset tilastot voivat olla mielenkiinnon kohde aineistoja käyttäessä.⁷

Opinnäytetyöni sisältää myös pohdintaa kriminologia ja oikeussosiologia näkökulmasta. Oikeussosiologia pyrkii selittämään oikeudellisia ilmiöitä, niiden syy- ja seuraussuhteita sekä ymmärtämään niiden vuorovaikutussuhteita. Oikeussosiologia täydentää perinteistä lainoppia, koska se tarjoaa oikeustieteelle oikeusdogmatiikkaa laajemman näkökulman oikeuteen.⁸

---

⁵ Tietoarkisto, "laadullinen tutkimus ja teoria"

⁶ Tietoarkisto, "laadullinen tutkimus ja teoria"

⁷ Tietoarkisto, "laadullinen tutkimus ja teoria"

⁸ Itä-Suomen yliopisto "Oikeussosiologia"

Kriminologia on tieteenala, joka tutkii empiirisesti rikollisuutta ja siihen kohdistuvia reaktioita. Kriminologia tarkastelee laajasti rikoslajeja esimerkiksi väkivalta- ja henkirikollisuutta. Kriminologiassa huomion kohteena on rikosten tekeminen ja rikoksen uhriksi joutuminen. Tieteenala tutkii myös rikollisuuden syitä ja seurauksia.⁹

Työskentelen itse käräjäoikeudessa rikosprosessien kärjäsihteerinä ja olen osallistunut useaan oikeudenkäyntiin liittyen parisuhdeväkivaltaan. Olen opinnäytetyössäni käyttänyt omia havaintoja aineistona tutkimuksen pohdintaosiossa.

Tutkimuksessani kerättiin tarvittavaa aineistoa monipuolisesti. Teoriaosuudet pohjautuvat suurimmalta osalta tieteellisiin artikkeleihin, ajantasaiseen rikoslainsäädäntöön sekä kirjallisuuteen.

1.4 Aiemmat tutkimukset

Kun tutkin aihetta parisuhdeväkivallan muodot ja sen problematiikka, löytyi tutkimuksia, joissa tutkittiin sukupuolien välisiä eroja lähisuhdeväkivallassa ja väkivallan uhrien hoidosta sairaanhoitajien näkökulmasta. Voidaan siis todeta, että aikaisempia tutkimuksia täysin samasta aiheesta ei ole opinnäytetyön muodossa. Aiheesta löytyy kuitenkin paljon tieteellistä kirjallisuutta ja artikkeleita. Terveiden ja hyvinvointivaltion nettisivuilla on laajaa materiaalia aiheesta. Myös erilaiset järjestöt kuten Mielenterveys Ry ja Nollalinja.fi tarjoavat nettisivuillaan laajaa informaatiota parisuhdeväkivallasta, sen muodoista ja uhrien hakeutumisesta hoitoon.

---

⁹ Helsinki.fi ”Kriminologia

1.5 Tutkimuksen rakenne

Tämä opinnäytetyö koostuu kuudesta pääluvusta. Opinnäytetyössäni ensimmäinen luku on johdanto, jossa käydään tutkimuksen aihetta yleisellä tasolla. Johdannossa kerrotaan käytetyistä tutkimusmenetelmistä, metodeista sekä tiedonkeruumenetelmistä. Johdannossa on kerrottu aikaisemmista tutkimuksista. Johdannon lopussa käydään läpi myös tutkimuksen rakennetta, joka johdattaa lukijan tutkimukseen.

Toisessa luvussa käsitellään parisuhdetta. Luvussa avataan, mitä tarkoitetaan parisuhteella ja mistä hyvä parisuhde koostuu. Luvussa avataan myös parisuhteiden historiaa.

Kolmannessa luvussa käsitellään parisuhdeväkivallan muotoja. Luvussa syvennyttään kolmeen yleisimpään parisuhdeväkivallan muotoon ja pohditaan rikosten vaikutusta uhreihin. Luvussa lukija saa käsityksen parisuhdeväkivallan syistä sekä sairauksista.

Opinnäytetyöni neljännessä luvussa käsitellään Suomen lakia ja perehdytään siihen, mitä Suomen rikoslaki säätelee väkivallan eri muodoista. Luvussa käsitellään ajantasaista rikoslakia yleisellä tasolla sekä korkeimman oikeuden ennakkopäätöstä koskien parisuhdeväkivaltaa.

Viidennessä luvussa pohdin parisuhdeväkivallan luomaa problematiikkaa suomalaisessa yhteiskunnassa. Pohdin erilaisia syitä, miksi ihmisiä jää väkivaltaiseen parisuhteeseen. Perehdyn myös problematiikkaan asianomistajan aseman, rangaitavuuden sekä todistelun osalta.

Opinnäytetyöni viimeisessä luvussa käsittelen omaa pohdintaa ja johtopäätöksiäni opinnäytetyöstäni. Viimeisessä luvussa kerron tutkimukseni eettisyydestä, luotettavuudesta sekä pohdin jatkotutkimusehdotuksia.

2 PARISUHDE

2.1 Parisuhde

Parisuhde on vähintään kahden aikuisen välinen suhde. On todettu, että henkinen hyvinvointi lisääntyy terveessä parisuhteessa.¹⁰ Parisuhdetta ajatellaan yhtenä tärkeimpänä ihmissuhteena ja sen ajatellaan tuovan iloa. Parisuhde voidaan jakaa kolmeen eri ajanjaksoon, jotka ovat alussa rakastumisvaihe, itsenäistymisvaihe ja rakkausvaihe. Suomen mielenterveysseuran mukaan näille ajanjaksoille tyypillistä on ajatusmaailman muuttuminen itseään sekä puolisoaan kohtaan.¹¹

Parisuhde tulisi perustua luottamukseen, kunnioitukseen toista kohtaan, huolenpitoon sekä arvostukseen. Intiimeissä parisuhteissa jaetaan asioita, joita ei haluta jakaa muiden ihmisten kanssa. Jokaisessa parisuhteessa tulee kuitenkin ristiriitoja ja ajanjaksoja, jolloin vuorovaikutus on haasteellista.¹²

Parisuhde voidaan katsoa alkaneeksi, kun ihmiset ovat muuttaneet yhteen asumaan ja elävät suhteessa, johon sisältyy seksuaalista läheisyyttä. Haasteena on määrittää, milloin ihmiset ensimmäisen kerran tiedostavat, että heidän välilleen on muodostunut parisuhde¹³.

Historiallisesta näkökulmasta onni parisuhteessa on sota-ajan jälkeen ollut yhteiskunnallinen velvollisuus Suomessa. On todettu, että nykyisissä parisuhteissa annetaan isompi merkitys vapaudelle ja eri tunteille.¹⁴

---

¹⁰ Suomen mielenterveysseura ry, 2021

¹¹ Suomen mielenterveysseura ry, 2021

¹² Suomen mielenterveysseura ry, 2021

¹³ Väestöliitto, Kontula 2009, sivu 11.

¹⁴ Väestöliitto, Kontula 2009, sivu 12.

3 PARISUHDEVÄKIVALTA JA SEN ILMENEMISMUODOT

3.1 Parisuhdeväkivalta

Parisuhdeväkivaltaa on läheisessä parisuhteessa tapahtuvaa väkivaltaa. Jotta väkivalta lasketaan parisuhdeväkivallaksi, tulee väkivallan uhrin ja tekijän olla keskenään seurustelusuhteessa, avo- tai avioliitossa. Yleensä parisuhdeväkivalta on jatkuvaa ja sen seuraukset muuttuvat ajan myötä rajummiksi ja vakavammaksi.¹⁵

Koska väkivalta tapahtuu intiimissä suhteessa, uhri voi kokea olevansa erittäin haavoittuvainen. Parisuhdeväkivallasta voi olla vaikea lähteä pois useista eri syistä. Syitä voivat olla esimerkiksi syyllisyyden ja häpeän tunne. Usein uhrit eivät hae apua tilanteeseen, koska pelkäävät kumppanin reaktiota tai tuntee olevansa riippuvainen kumppanistaan.¹⁶

Tutkin työssäni kolmea yleisintä väkivallan ilmenemismuotoa eli fyysistä-, henkistä- ja seksuaaliväkivaltaa. Väkivallanmuotoja on kuitenkin olemassa useampi näiden lisäksi kuten taloudellinen väkivalta, kaltoinkohtelu, uskontoon liittyvä väkivalta sekä vainoaminen.¹⁷

Väkivallan muodot yhdistyvät usein niin, että uhri joutuu samanaikaisesti kohtamaan eri väkivallan muotoja. Joskus väkivalta voi alkaa niin vähäisenä, että sitä on vaikea tunnistaa väkivallaksi.¹⁸

---

¹⁵ Terveyden ja hyvinvoinnin laitos ”Lähisuhdeväkivalta”

¹⁶ Terveyden ja hyvinvoinnin laitos ”Lähisuhdeväkivalta”

¹⁷ Terveyden ja hyvinvoinnin laitos ”Väkivallan muodot”

¹⁸ Nollalinja.fi

Tutkijat ovat käyneet keskustelua siitä, kasautuuko parisuhdeväkivalta alempiin yhteiskuntaluokkiin. Tutkimustulosten mukaan kuitenkin parisuhdeväkivaltaa tapahtuu kaikissa yhteiskuntaluokissa, eri työmarkkina-asetemalla olevissa ja kaikilla eri koulutustasoilla.¹⁹

3.2 Piilorikollisuus ja parisuhdeväkivalta

Tilastokeskuksen mukaan piilorikollisuus tarkoittaa rikoksia, jotka eivät tule poliisin tietoon ja joita ei siten rekisteröidä rikoksena.²⁰

Parisuhdeväkivalta on yleinen ilmiö. Tiedot yleisyydestä perustuvat yleensä kahden lähteeseen; viranomaisten ilmoituksiin ja uhritutkimuksiin. Poliisi tilastoi saamiensa tietojen mukaan parisuhdeväkivaltatapauksista hälytysten ja rikosilmoitusten perusteella. Uhritutkimuksia tehdään, koska viralliset tilastot kertovat ainoastaan viranomaiselle ilmoitetuista tapauksista. Uhritutkimuksia tehdään säännöllisesti ja tutkimukseen otetaan laaja joukko kansalaisia. Tutkimuksissa kansalaiset saavat kertoa omia kokemuksiaan parisuhdeväkivallan uhriksi joutumisesta.²¹

Kuten aiemmin todettu, harva uhriksi joutunut tekee ilmoitusta poliisille. Parisuhdeväkivaltaa on paljon piilorikollisuutena. Parisuhdeväkivaltaa kuvaavissa tilastoissa on ainoastaan viranomaisten tietoon tulleet tapaukset, joten piilorikollisuuden takia ei ole tarkkaa tietoa kaikista Suomessa tapahtuvista parisuhdeväkivalta tapauksista.

---

¹⁹ Johanna Niemi-Kiesiläinen ”Rikosprosessi ja parisuhdeväkivalta” luku 3, 56

²⁰ Tilastokeskus.fi ”Piilorikollisuus”

²¹ Johanna Niemi-Kiesiläinen ”Rikosprosessi ja parisuhdeväkivalta” luku 2. 30

3.3 Fyysinen väkivalta parisuhteessa

Fyysistä väkivaltaa on toisen fyysisen koskemattomuuden rikkominen, loukkaaminen ja satuttaminen.²²

Terveyden ja hyvinvointi laitoksen mukaan fyysinen väkivalta voi olla esimerkiksi tönimistä, lyömistä, potkimista, tukistamista, pään hakkaamista, kuristamista, raapimista, repimistä, ravistelua tai fyysisellä väkivallalla uhkailua.²³

Fyysisestä väkivallasta seurauksena on yleensä fyysisiä vammoja, joita voivat olla esimerkiksi mustelmat, murtumat, nirhautumat sekä palovammat. Myös fyysisten vammojen seuraukset voivat olla vakavia uhrin terveydelle, kuten aivovammat tai silmävammat.²⁴

Voidaan siis todeta, että fyysinen väkivalta voi olla eri tasoista, kuten tönimisestä toisen kuristamiseen. Fyysinen väkivalta voi aluksi olla hienovaraista, mutta voi pahentua ajan myötä hengenvaaralliseksi. Usein fyysinen väkivalta tapahtuu parisuhteessa paikassa, jossa ei ole muita ihmisiä läsnä kuten kotona. Tällöin uhrin on vaikea poistua tilanteesta tai hälyttää apua.

---

²² Terveyden ja hyvinvoinnin laitos "väkivallan muodot"

²³ Terveyden ja hyvinvoinnin laitos "väkivallan muodot"

²⁴ Nollalinja.fi "Fyysinen väkivalta"

Viranomaisten tietoon tulleen perhe- ja lähisuhdeväkivallan uhrin muuttujina Vuosi, Rikos ja Tiedot

	Uhrien lukumäärä rikosnimikkeiden mukaan (lkm.)
2023	
12 Henkirikokset 21:1-3 yhteensä	13
13 Tapon, murhan tai surman yritys 21:1-3,34a:1	47
1401 Pahoinpitely 21:5	6 800
1402 Törkeä pahoinpitely 21:6	254
1403 Lievä pahoinpitely 21:7§	2 413

Tilastokaavio 1. Tilastokeskus, Viranomaisten tietoon tulleet perhe- ja lähisuhdeväkivallan uhrin muuttujina vuosi, rikos ja tiedot. Kaavio luotu 5.10.2024.

Tilastokeskuksen taulukon mukaan vuonna 2023 viranomaisten tietoon on tullut yhteensä 9 527 perhe- ja lähisuhdeväkivallan uhria. Tulee huomioida, että uhrien määrä ei ole pelkästään parisuhteessa tapahtuvien uhrien määrä, mutta tilasto antaa osviittaa siitä, kuinka paljon väkivaltaa tapahtuu lähisuhteissa Suomessa. Taulukon mukaan normaali muotoisia pahoinpitelyitä tapahtui fyysistä väkivaltarikoksista eniten vuonna 2023. Tämä kuvastaa sitä, kuinka yleinen ilmiö fyysinen väkivalta on suomalaisessa yhteiskunnassa lähisuhteissa ja nimenomaan parisuhteissa. Pahoinpitelyiden määrä verrattuna lieviin pahoinpitelyihin on melkein kolminkertainen. Tämä tarkoittaa sitä, että pahoinpitely on yleisesti vakavaa ja sillä on rajut seuraukset uhrille. Vakavin parisuhdeväkivalta johtaa kuolemaan. Vuonna 2023 kuitenkin perhe- ja lähisuhteessa tapahtuvien henkirikosten uhrien määrä on vain 13.²⁵ Henkirikokset tulevat yleensä poliisin tietoon ja niiden selvitys

---

²⁵ Tilastokeskus, Viranomaisten tietoon tulleet perhe- ja lähisuhdeväkivallan uhrin muuttujina vuosi, rikos ja tiedot

prosentti on täten suuri. Tämä johtaa siihen, että henkirikokset ovat parhaiten tilastoituja parisuhdeväkivaltarikoksista. Tutkimusten mukaan Suomessa naisia kuolee parisuhdeväkivallan uhreina suhteellisen paljon verrattuna miehiin.²⁶

3.4 Henkinen väkivalta parisuhteessa

Henkinen väkivalta on kumppanin psyykkisen hyvinvoinnin tahallinen vahingoittaminen. On todettu, että lähisuhdeväkivallan kokemuksiin liittyy lähes aina henkistä väkivaltaa.²⁷ Henkisen väkivallan tarkoitus on yleensä nujertaa kumppanin itsetunto.

Terveyden ja hyvinvoinnin laitoksen mukaan henkinen väkivalta tarkoittaa esimerkiksi arvostelua, nimittelyä, alistamista, eristämistä, voimakasta mustasukkaisuutta, tavaroiden hajottamista ja kontrollointia. Myös itsemurhalla uhkailu on henkistä väkivaltaa.²⁸

Henkistä väkivaltaa voi olla haastava tunnistaa. Esimerkiksi, jos kumppani kontrolloi sinun sosiaalista elämääsi oman mustasukkaisuuden vuoksi, voidaan katsoa, että hän vain välittää paljon sinusta. Myös nimittely ja arvostelu voidaan usein katsoa kuuluvan kumppanin luonteeseen, jos hän on suorasanainen. Tekijä saattaa nimittelyn ja pilkkaamisen jälkeen vain todeta sen olleen huumoria, jolloin uhri voi kokea syyllisyyttä itse.

Henkistä väkivaltaa käyttävä kumppani voi olla muita kohtaan tosi ystävällinen ja hienosanainen muiden seurassa, mutta muuttaa käytöstään esimerkiksi kotona.

---

²⁶ Johanna Niemi-Kiesiläinen ”Rikosprosessi ja parisuhdeväkivalta” luku 2, 35

²⁷ nollalinja.fi

²⁸ Terveyden ja hyvinvoinnin laitos ”Väkivallan muodot”

On kuitenkin hyvä erottaa henkinen väkivalta riitatilanteesta. Erimielisyydet kuuluvat parisuhteisiin, mutta väkivalta ei missään muodossa. Riitatilanteissa kummatkin saavat kertoa oman mielipiteensä tilanteeseen vapaasti ilman pelkoa tai alistusta.²⁹

Henkisellä väkivallalla on vakavia seurauksia uhrin hyvinvointiin ja varsinkin mielenterveyteen. Se voi vääristää minäkuvaa ja heikentää itseluottamusta. Tilanne, jossa oma kumppani arvostelee ja alistaa jatkuvasti voi ajan saatossa johtaa siihen, että uhrin ajatus omasta itsestä muodostuu vain kumppanin kommentteista. Uhri voi uskotella itselleen, että kaikki muut näkevät hänet samalla tavalla kuin oma kumppani, jolloin uhri voi kokea häpeää. Tämä voi vaikuttaa hänen sosiaaliseen elämäänsä.³⁰

Henkisellä väkivallalla voi olla muitakin vakavia seurauksia uhrille esimerkiksi ahdistus, paniikkikohtaukset ja itsetuhoiset ajatukset. Myös uhri voi kokea itsensä heikoksi, jolloin voi syntyä tunne, että ei pärjää ilman kumppaniaan.

Mielestäni henkiselle väkivallalle voi olla useita syitä. Uskon, että kumppani, joka kohdistaa omaan puolisoon henkistä väkivaltaa, omaa yleensä itse heikon minäkuvan. On helppo alistaa toista, jotta näyttää itse paremmalle. Muita syitä henkiseen väkivaltaan voi olla esimerkiksi lapsuuden traumat, halu kontrolloida kumppanin elämää, jotta muut eivät kiinnittäisi häneen huomiota tai epäluottamus toiseen parisuhteessa.

---

²⁹ Nollalinja.fi ”Henkinen väkivalta”

³⁰ Nollalinja.fi ”Henkinen väkivalta”

3.5 Seksuaaliväkivalta parisuhteessa

Seksuaaliväkivallalla parisuhteessa tarkoitetaan oman kumppanin yksityisyyden loukkaamista sekä seksuaalisen itsemääräämisoikeuden rikkomista. Mielenterveysseuran mukaan seksuaalista väkivaltaa on esimerkiksi raiskaus tai sen yritys, seksuaalinen koskettelu vastoin toisen tahtoa tai muu teko, joka loukkaa toisen seksuaalista itsemääräämisoikeutta.³¹

Vapaaehtoisuutta seksuaaliseen kanssakäymiseen ei tarvitse suoranaisesti ilmasta toiselle osapuolelle sanoilla tai teoilla. Osallistumista ei voi pitää vapaaehtoisena, jos toisen henkilön vapaaehtoisuutta ei voida havaita. Toinen voi olla esimerkiksi täysin passiivinen pelkotilansa vuoksi taikka olla nukkumassa. Tällöin henkilö ei voi ilmaista omaa tahtoaan, jolloin sukupuoliyhteyteen ryhtyminen on raiskaus.³²

Tutkimusten mukaan seksuaaliväkivallan uhriksi voi joutua parisuhteessa sukupuolesta riippumatta. Naisiin kuitenkin kohdistetaan enemmän seksuaaliväkivaltaa.³³

Seksuaaliväkivallan vaikutukset uhriin ovat aina yksilölliset. Seksuaaliväkivalta on erittäin traumaattinen tapahtuma parisuhteessa ja se vaikuttaa syvästi uhrin persoonaan ja käsitykseen muista ihmisistä. Seksuaaliväkivalta järkyttää uhrin turvallisuuden tunnetta ja normaalia luottamusta elämään.³⁴

Seksuaaliväkivallan seurauksia on esimerkiksi häpeä, syyllisyyden tunne ja keskinäisen luottamuksen rikkoutuminen. Seksuaaliväkivalta aiheuttaa häpeän ja syyllisyyden tunteen kautta salailua. Seurauksia voi olla myös psyykkiset oireet kuten

---

³¹ Mielenterveysseura ry ”Seksuaaliväkivalta”

³² Oikeusministeriö ”Uusi seksuaalirikoslaki”

³³ Terveyskylä.fi ”Seksuaaliväkivallan seuraukset”

³⁴ Terveyskylä.fi ”Seksuaaliväkivallan seuraukset”

traumaperäinen stressi, masennus ja pakko-oireet. Seksuaaliväkivallalla voi olla myös seurauksia seksuaaliterveydelle, kuten ei-toivottu raskaus tai sukupuolitautit.³⁵

Rikosoikeudenkäynneistä olen itse havainnut, että fyysisiä seurauksia seksuaaliväkivallalla voi olla esimerkiksi mustelmat, nirhaumat ja kipu.

Seksuaaliväkivallan uhri harvoin hakeutuu hoitoon tai tekee tapahtuneesta rikosilmoitusta, koska kokee syyllisyyttä tapahtuneesta. Uhri voi kokea, että olisi voinut toimia toisin tilanteessa. Seksuaaliväkivalta on kuitenkin aina tekijän vastuulla.³⁶

Viranomaisten tietoon tulleen perhe- ja lähisuhdeväkivallan uhrin muuttujina Vuosi, Rikos ja Tiedot

	Uhrien lukumäärä rikosnimikkeiden mukaan (Ikm.)
2023	
03 Muut seksuaalirikokset 20:4-5,5a, 8-9 (-2022)	14
04 Raiskaus, törkeä raiskaus 20:1-2§	103
06 Seksuaalinen ahdistelu 20:6§1/1-2	18
07 Seksuaalisen kuvan luvaton levittäminen 20:7§	5

Tilastotaulukko 3. Tilastokeskus, Viranomaisten tietoon tulleet perhe- ja lähisuhdeväkivallan uhrin muuttujina vuosi, rikos ja tiedot. Kaavio luotu 5.10.2024.

Tilastokeskuksen taulukon mukaan vuonna 2023 viranomaisten tietoon on tullut seksuaaliväkivaltarikoksista yhteensä 140 uhria. Näistä 103 oli raiskauksen tai törkeän raiskauksen uhreja. Raiskauksen ja törkeän raiskauksen uhrien määrä on siis erityisen suuri verrattuna muihin seksuaalirikosten uhrien määrään.³⁷

³⁵ Terveyskylä.fi ”Seksuaaliväkivallan seuraukset”

³⁶ Mielenterveysseura ry ”Seksuaaliväkivalta”

³⁷ Tilastokeskus, Viranomaisten tietoon tulleet perhe- ja lähisuhdeväkivallan uhrin muuttujina vuosi, rikos ja tiedot

Kuten todettu, seksuaalirikoksista ylivoimaisesti yleisin kumppanin tekemä seksuaaliväkivallan muoto on taulukon mukaan raiskaus. Kuten fyysisen väkivallan uhrien tilastoissa myös seksuaalitalastoissa tulee ottaa huomioon se, että seksuaalirikoksista suurin osa jää ilmoittamatta viranomaisille. Täten emme varmuudella tiedä todellista uhrien määrää.

4 LAIN TULKINTA

Rikosoikeus on oikeusjärjestyksen alue, joka sääntelee rikosoikeudellista vastuuta. Rikosoikeuden keskeiset käsitteet ovat rikos ja rangaistus. Rikos on laissa rangaistava teko tai laiminlyönti. Rikoslaisissa on säädetty rikostunnusmerkistöt keskeisistä rikoksista, kuten seksuaalirikoksista ja henkeen ja terveyteen kohdistuneista rikoksista.³⁸ Moni rikosnimikkeistön teoista voidaan toteuttaa lähisuhdeväkivaltana parisuhteessa.

Rikosoikeudellinen arviointi keskittyy usein pahoinpitelyrikosten tarkasteluun parisuhdeväkivallassa. Johanna Niemi-Kiesiläisen kirjoittaman kirjan ”Parisuhde ja rikosprosessi” mukaan valtaosa parisuhteessa tapahtuvasta väkivallasta täyttää pahoinpitelyn rikosmerkistön, koska kyseessä on tyypillisesti lyömisestä, repimisestä, kuristamisesta tai esineellä heittämisestä. Parisuhdeväkivaltaan sisältyy myös lieviä rikoksia, jotka jäävät usein ilmoittamatta tai tutkimatta. Erittäin yleinen parisuhdeväkivallan muoto on laiton uhkaus, josta esimerkkinä on tappouhkaus.³⁹

---

³⁸ Oikeusministeriö ”Rikosoikeus”

³⁹ Johanna Niemi-Kiesiläinen ”Rikosprosessi ja parisuhdeväkivalta” luku 5, 82

4.1 Henkeen ja terveyteen kohdistuvat rikokset

Rikoslain 21 luvun 5§ mukaan pahoinpitely tarkoittaa, että henkilö tekee ruumiillista väkivaltaa taikka tällaista väkivaltaa tekemättä vahingoittaa toisen henkilön terveyttä, aiheuttaa kipua tai saattaa toisen tiedottomaan tai muuhun vastaavan tilaan, tällöin henkilö on tuomittava pahoinpitelystä.⁴⁰

Henkinen väkivalta on säädetty rangaistavaksi pahoinpitelynä. Edellä mainitussa rikoslain 21 luvun 5§ mukaan pahoinpitelyä on myös väkivaltaa ilman, että vahingoittaa toisen terveyttä fyysisesti. Tässä terveyden vahingoittamisella tarkoitetaan, että rangaistavaa on myös psyykinen väkivalta.⁴¹

Oikeusministeriön, 2023 “Selvitys henkisen väkivallan rangaistavuudesta ja vainoamisen oikeuskäytännöstä Suomessa” todetaan, että laissa ei ole määritelty psyykkisen väkivallan käsitettä. Selvityksen mukaan mikä tahansa vahingollinen vaikuttaminen toisen psyykkiseen tilaan voi periaatteessa toteuttaa pahoinpitelyn tunnusmerkistön. Selvityksessä on todettu, että Suomessa ei ole korkeimman oikeuden ennakkopäätöstä psyykkisestä pahoinpitelystä vielä.⁴²

Rikoslain 21 luvun 6§ mukaan törkeällä pahoinpitelyllä tarkoitetaan pahoinpitelyä, jossa:

- 1) aiheutetaan toiselle vaikea ruumiinvamma, vakava sairaus tai hengenvaarallinen tila,

---

⁴⁰ Rikoslaki 21 luku 5§

⁴¹ Oikeusministeriö, 2023 “Selvitys henkisen väkivallan rangaistavuudesta ja vainoamisen oikeuskäytännöstä Suomessa” 15.

⁴² Oikeusministeriö, 2023 “Selvitys henkisen väkivallan rangaistavuudesta ja vainoamisen oikeuskäytännöstä Suomessa” 15.

2) rikos tehdään erityisen raa'alla tai julmalla tavalla tai

3) käytetään ampuma- tai teräasetta taikka muuta niihin rinnastettavaa hengenvaarallista välinettä

ja rikos on myös kokonaisuutena arvostellen törkeä.⁴³

Rikoslain 21 luvun 7§ mukaan lievään pahoinpitelyyn tulee tuomita, jos pahoinpitely, huomioon ottaen väkivallan, ruumiillisen koskemattomuuden loukkauksen tai terveyden vahingoittamisen vähäisyys taikka muut rikokseen liittyvät seikat, on kokonaisuutena arvostellen vähäisiä.⁴⁴

Erona pahoinpitelyssä, törkeässä pahoinpitelyssä ja lievässä pahoinpitelyssä on siis tekotapa, tekovälineet ja teon kokonaisarvostelu.

4.2 Seksuaalirikokset

Suomessa 1.1.2023 uudistettiin seksuaalirikoslainsäädäntö. Uudistuksen tarkoituksena on vahvistaa seksuaalista itsemääräämisoikeutta ja henkilökohtaista koskemattomuuden suojaa. Uudistunut laki parantaa uhrin asemaa rikosprosessin kaikissa vaiheissa. Tärkein muutos uudessa seksuaalirikoslainsäädännössä on se, että raiskauksen määritelmä perustuu nyt suostumukseen. Vapaaehtoisuuden puute on keskeistä myös muissa seksuaalirikoksissa.⁴⁵

Rikoslain 20 luvun 1§ mukaan tulee tuomita raiskauksesta henkilö, joka on sukupuoliyhteydessä sellaisen henkilön kanssa, joka ei osallistu siihen vapaaehtoisesti. Henkilön osallistumista sukupuoliyhteyteen ei ole pidettävä vapaaehtoisena, jos:

---

⁴³ Rikoslaki 21 luku 6§

⁴⁴ Rikoslaki 21 luku 7§

⁴⁵ Oikeusministeriö ”Uusi seksuaalirikoslaki”

1) hän ei ole sanallisesti, käytöksellään tai muulla tavalla ilmaissut osallistuvansa siihen vapaaehtoisesti;

2) hänet on pakotettu sukupuoliyhteyteen käyttämällä henkilöön kohdistuvaa väkivaltaa tai uhkauksella; tai

3) hän ei ole voinut muodostaa tai ilmaista tahtoaan tiedottomuutensa, sairautensa, vammaisuutensa, pelkotilansa, voimakkaan päihtymistilansa, heikentyneen tajunnantilansa, tilanteen äkillisyyden, erityisen valta-aseman vakavan väärinkäytön tai muun näihin rinnastettavan syyn vuoksi.⁴⁶

Rikoslain 20 luvun 2§ mukaan törkeän raiskauksen tunnusmerkistön täyttää, jos raiskauksessa;

1) käytetään tai uhataan käyttää vakavaa henkilöön kohdistuvaa väkivaltaa tai aiheutetaan toiselle vaikea ruumiinvamma, vakava sairaus tai hengenvaarallinen tila,

2) rikoksen tekee useampi kuin yksi henkilö,

3) rikoksella aiheutetaan erityisen tuntuva henkistä tai ruumiillista kärsimystä,

4) rikos tehdään erityisen raakalla, julmalla tai nöyryyttävällä tavalla tai

5) kohteena on kahdeksaatoista vuotta nuorempi lapsi

ja raiskaus on myös kokonaisuutena arvostellen törkeä.⁴⁷

---

⁴⁶ Rikoslaki 20 luku 1§

⁴⁷ Rikoslaki 20 luku 2§

Raiskauksen uhri ei yleensä puolustaudu tilanteessa aktiivisesti, vaan uhri voi jopa lamaantua ja passivoitua rikos tapahtuman aikana. Tämän takia raiskaus voi toteutua ilman väkivaltaa, uhkailua tai muuta uhrin erityistä heikkoudentilaa, kuten päihtymystä.⁴⁸

Seksuaalirikoslaissa oleellinen termi on vapaaehtoisuus. Vapaaehtoisuudessa on kysymys siitä, haluaako toinen osallistua toimintaan vai ei. Vapaaehtoisuutta ei tarvitse erikseen ilmaista ja ilmaisuun ei ole mitään tiettyä tapaa. Vapaaehtoisuus voi ilmetä esimerkiksi sanojen, toiminnan ja eleiden kautta.⁴⁹

Teko ei ole raiskaus, jos toinen osapuoli vasta tapahtumien jälkeen katuu vapaaehtoista osallistumisestaan sukupuoliyhteyteen tai hänen suhtautumisensa muuttuu kielteiseksi vasta sukupuoliyhteyden jälkeen.⁵⁰

Erona raiskauksessa ja törkeässä raiskauksessa on esimerkiksi tekotapa, teon törkeys ja kokonaisarvostelu. Raiskauksen yritys on myös rangaistava.

Rikoslain 20 luvun 5§ mukaan seksuaalisesta hyväksikäytöstä tulee tuomita henkilö, joka asemaansa hyväksikäyttäen saa toisen henkilön osallistumaan sukupuoliyhteyteen tai ryhtymään muuhun seksuaalista itsemääräämisoikeutta olennaisesti loukkaavaan seksuaaliseen tekoon. Seksuaalista hyväksikäyttöä on, jos:

1) kahdeksaatoista vuotta nuoremman henkilön, joka on koulussa, laitoksessa, työsuhteessa tai vapaa-ajan toiminnassa hänen määräysvaltansa tai valvontansa alainen taikka muussa niihin rinnastettavassa alisteisessa suhteessa häneen,

---

⁴⁸ Oikeusministeriö ”Uusi seksuaalirikoslaki”

⁴⁹ Oikeusministeriö ”Uusi seksuaalirikoslaki”

⁵⁰ Oikeusministeriö ”Uusi seksuaalirikoslaki”

2) kahdeksaatoista vuotta nuoremman henkilön, jonka kyky itsenäisesti päättää seksuaalisesta käyttäytymisestään on hänen kypsymättömyytensä sekä osapuolten ikäeron vuoksi olennaisesti heikompi kuin tekijällä,

3) henkilön, joka on hoidettavana sairaalassa tai muussa laitoksessa ja jonka mahdollisuus muodostaa tai ilmaista tahtoaan on sairauden, vammaisuuden tai muun heikkoudentilan vuoksi heikentynyt, tai

4) henkilön, jonka mahdollisuus muodostaa tai ilmaista tahtoaan on heikentynyt toisen henkilön erityisen valta-aseman väärinkäytön vuoksi, on tuomittava seksuaalisesta hyväksikäytöstä.

Seksuaalista hyväksikäyttöä koskeva rikoslain pykälä on tarkoitettu erityisen haavoittuvien uhriryhmien lisäsuojaksi. Pykälä käsittelee tekoja, joissa tekijä saa asemaansa hyväksikäyttäen itseään heikommassa asemassa olevan henkilön osallistumaan sukupuoliyhteyteen tai seksuaaliseen tekoon.⁵¹

Seksuaalinen hyväksikäyttö ei yleensä tule kysymykseen parisuhdeväkivalta tilanteissa. On kuitenkin esimerkiksi tapauksia, jossa puoliso on vakavasti sairas tai hänellä on vamma ja häntä käytetään seksuaalisesti hyväksi.

Rikoslain 20 luvun 6§ mukaan, joka koskettelemalla tai kosketteluun voimakkuutensa tai toistuvuutensa vuoksi vakavuudeltaan rinnastettavalla tavalla sanallisesti, lähettämällä tai esittämällä viestin tai kuvan, ottamalla kuvan tai itseään paljastamalla, taikka muulla vastaavalla tavalla tekee toiselle seksuaalisen teon, joka

---

⁵¹ Rikosuhripäivystys ”Erilaisia seksuaalirikoksia”

on omiaan loukkaamaan tämän seksuaalista itsemääräämisoikeutta, on tuomitava seksuaalisesta ahdistelusta.⁵²

Kaikki edellä mainitut rikosmuodot ovat parisuhdeväkivallan muotoja.

4.3 Oikeustapaus esimerkki

Tässä opinnäytetyössä esimerkkitapauksena toimii korkeimman oikeuden ennakkopäätös KKO:2020:88. Korkein oikeus on ennakkopäätöksessään käsitellyt parisuhdeväkivalta tapauksen. Tapauksessa B oli pahoinpidellyt puolisoaan A:ta ja heidän lastaansa sekä uhannut tappaa A:n. A oli tappouhkauksen jälkeen lyönyt veitsellä B:tä kahdesti selkään. Korkeimman oikeuden käsittelyssä oli kysymys siitä, oliko A toiminut hätävarjelutilanteessa.⁵³

Asiaa käsiteltiin alemmissa oikeuksissa, jossa syyttäjä vaati A:lle rangaistusta ensisijaisesti tapon yrityksestä ja toissijaisesti törkeästä pahoinpitelystä. Ensisijaisen syytteen mukaan A oli yrittänyt tappaa miehensä B:n lyömällä häntä teräveitsellä kaksi kertaa. B:lle aiheutui vakavat vammat lyönneistä, jotka vaativat leikkaukshoidon. B olisi todennäköisesti menehtynyt vammoihin ilman leikkausta. Toissijaisen syytteen mukaan A oli edellä kuvatulla menettelyllä tuottanut B:lle ruumiillista väkivaltaa ja rikosta pidettiin kokonaisuutena arvostellen törkeänä.⁵⁴

Käräjäoikeus luki A:n syyksi tapon yrityksen syytteen mukaisesti ja A sai kolmen vuoden vankeus rangaistuksen teosta.⁵⁵

---

⁵² Rikoslaki 20 luku 6§

⁵³ KKO:2020:88

⁵⁴ KKO:2020:88

⁵⁵ KKO:2020:88

Hovioikeus ei muuttanut käräjäoikeuden tuomiota. Hovioikeus katsoi, ettei kysymys ollut hätävarjelutilanteesta.⁵⁶

A valitti tuomiostaan korkeimpaan oikeuteen ja vaati, että syyte tapon yrityksestä hylätään. A:lle myönnettiin valituslupa korkeimpaan oikeuteen.⁵⁷

Korkein oikeus muutti hovioikeuden tuomiota siten, että A tuomittiin hovioikeudessa hänen syykseen lukeman rikoksen ja rikoksen rangaistuksen asemasta hätävarjeluun liioitteluna tehdystä tapon yrityksestä 2 vuoden 3 kuukauden vankeus rangaistukseen. Muilta osin hovioikeuden tuomiota ei muuteta.⁵⁸

Korkein oikeus on päätöksen perusteluissa huomoinut olosuhteet, joissa A oli päättynyt rangaistavaan tekoon. Selvityksen mukaan A oli kokenut pitkään jatkunutta perheväkivaltaa itseensä kohdistuen. B oli kohdistanut väkivaltaa myös perheen lapsiin. Korkein oikeus totesi, että perheväkivallalle on tyypillistä, että se jää pitkäkestoisenakin kokonaan ilmoittamatta ja sen vuoksi se ei ole estettävissä. Korkein oikeus huomioi A:n kokeman lähisuhdeväkivaltakokemuksen arvioidessaan rikosnimikettä.

---

⁵⁶ KKO:2020:88

⁵⁷ KKO:2020:88

⁵⁸ KKO:2020:88

5 PARISUHDEVÄKIVALLAN PROBLEMATIIKKA

5.1 Syitä, miksi väkivaltaiseen parisuhteeseen jäädään

Usein väkivaltaisesta parisuhteesta voi olla vaikea lähteä. Syitä voi olla useampi, mutta mielestäni yleisimpiä syitä ovat taloudellinen huoli, riippuvaisuus omasta kumppanista ja pelko toisen reaktiosta.

Parisuhteessa useimmiten toinen osapuoli tienaa työssään vähemmän kuin toinen. Tällöin toinen voi olla riippuvainen kumppanistaan taloudellisesti. Vaikuttava asia on myös yhteinen koti ja sieltä pois lähteminen. Ongelmana voi olla, että tällaisessa tilanteessa jää ilman asuntoa. Jos pariskunnalla on yhteisiä lapsia, yleensä uhriksi joutunut ei halua jättää lapsiaan väkivaltaa käyttävän vanhemman luokse, vaikka väkivalta ei kohdistuisi lapsiin. Tällöin voi ajatella, että on helpointa ratkaista tilanne jäämällä kotiin.⁵⁹

Syy parisuhteeseen jäämiseen voi olla myös sosiaalinen asema tai taloudellinen riippuvuus tilanteessa, jossa toinen on työtön ja hoitaa esimerkiksi lapsia kotona. Näistä syistä erityisesti keskiluokkaisella on vaikeaa puhua tapahtuvasta väkivaltaista taikka lähteä parisuhteesta.⁶⁰

5.2 Oikeudenkäynnissä asianomistajan vahingonkorvausvaatimukset

Oikeudenkäynnissä uhrilla eli asianomistajalla on oikeus vaatia vaatimuksia rikoksen uhriksi joutumisesta. Asianomistaja voi yhtyä syyttäjän syytteeseen ja vaatia rangaistusta tekijälle myös parisuhdeväkivalta tapauksissa. Asianomistajalla on oikeus vaatia yksityisoikeudellisia korvausvaatimuksia ja oikeudenkäyntikuluja koskevia korvauksia. Asianomistajalla on oikeus esittää oma rikosoikeudellinen arvio

---

⁵⁹ Johanna Niemi-Kiesiläinen ”Rikosprosessi ja parisuhdeväkivalta” luku 2, 43.

⁶⁰ Johanna Niemi-Kiesiläinen ”Rikosprosessi ja parisuhdeväkivalta” luku 2, 43.

syytteessä mainitusta teosta. Adheesioperiaatteen mukaan asianomistajan korvausvaatimus voidaan käsitellä rikoskäsitteilyn yhteydessä.⁶¹

Jos asianomistaja haluaa vaatia vaatimuksia jälkikäteen, korvausvaatimus voidaan myös ajaa erillisenä riita-asiana, jos uhrin on vaikea esittää korvauksia silloin, kun rikosasiaa käsitellään.⁶²

Kun on kyseessä väkivaltarikos, asianomistaja esittää yleensä itse korvausvaatimuksensa. Vaatimuksen peruste on väkivaltarikoksissa yleensä selvä. Se joka on rikoksella aiheuttanut kumppanilleen vahinkoa ja kärsimystä, on velvollinen korvaamaan aiheutetut vahingot.⁶³

Työskennellessäni käräjäoikeudessa olen tehnyt havainnon että, vaikka asianomistajalla on oikeus vahingonkorvauksiin, asianomistaja ei vaadi korvauksia. Yleisiä syitä tähän on esimerkiksi se, että parisuhde jatkuu edelleen, eikä haluta, että oma kumppani joutuu maksamaan. Toinen syy voi olla se, että tapahtumat on sovittu kotona, eikä sitä haluttaisi käydä uudelleen läpi tuomioistuimessa. Kolmas yleinen syy voi olla se, että asianomistaja pelkää tekijää ja hänen reaktiotaan tapahtumien jälkeen niin paljon, ettei uskalla vaatia häneltä mitään.

Oikeusprosessit ovat ajallisesti pitkiä. Vaikka asiaomistajalla olisi korvausvaatimuksia, vie todella paljon aikaa, että hän saa korvauksena tuomitun summan itselleen. Usein on tilanne, jossa asianomistaja vaatii esimerkiksi kivusta ja särystä 2000 euroa ja rikoksen tekijä on työtön. Tämä tarkoittaa sitä, että rikoksen tekijällä

---

⁶¹ Johanna Niemi-Kiesiläinen ”Rikosprosessi ja parisuhdeväkivalta” luku 13, 294

⁶² Johanna Niemi-Kiesiläinen ”Rikosprosessi ja parisuhdeväkivalta” luku 13, 294

⁶³ Johanna Niemi-Kiesiläinen ”Rikosprosessi ja parisuhdeväkivalta” luku 13, 295

eli vastaajalla ei ole mahdollisuutta maksaa korvauksia uhrille ja tämän takia korvauksien saanti pitkittyy.

5.3 Rangaistavuuden ja todistelun ongelmat rikosprosessissa

Oikeusministeriön mukaan Suomessa henkisen väkivallan rangaistavuudella pulmana on esimerkiksi henkisen väkivallan tunnistaminen ja sen rangaistavuus tulisi edellyttää joitakin seurauksia. Myös seurauksilla tulisi olla syy-yhteys tekoon, jolla tarkoitetaan sitä, että uhrin pitäisi pystyä todistamaan, että uhrin kärsimät seuraukset johtuvat kumppanin käyttämästä henkisestä väkivallasta, eikä esimerkiksi jo ennen tekoa todetuista mielenterveysongelmista.⁶⁴

Yleisen käsityksen mukaan eri parisuhdeväkivallan muodot ovat haasteellista saada näytetyksi toteen. Yleensä tällaisissa tilanteissa ainoa näyttö on asianosaisten ristiriitainen kertomus. Yleinen käsitys perustuu siihen oletukseen, että parisuhdeväkivallasta ei ole muuta todistelua kuin asianosaisten kertomukset. Tähän syynä on se, että väkivalta tapahtuu pääsääntöisesti kotona, poissa muilta silminnäkijöiltä.⁶⁵

Parisuhdeväkivaltatapaukset eivät kuitenkaan ole ainoita rikoksia, joita tapahtuu ilman silminnäkijätodistajia. Rikoksia, kuten henkirikokset ja varkaudet joudutaan usein näyttämään toteen ilman silminnäkijöitä.⁶⁶

---

⁶⁴ Oikeusministeriön, 2023 "Selvitys henkisen väkivallan rangaistavuudesta ja vainoamisen oikeuskäytännöstä Suomessa"

⁶⁵ Johanna Niemi-Kiesiläinen "Rikosprosessi ja parisuhdeväkivalta" luku 14, 317

⁶⁶ Johanna Niemi-Kiesiläinen "Rikosprosessi ja parisuhdeväkivalta" luku 14, 317

6 POHDINTA JA JOHTOPÄÄTÖKSET

6.1 Tutkimuksen tulokset ja pohdinta

Opinnäytetyössäni olen tutkinut parisuhdeväkivallan muotoja ja sen luomaa problematiikkaa Suomessa. Työni on keskittynyt kolmeen väkivallan muotoon, joita esiintyy parisuhdeväkivalta tapauksissa eniten. Nämä muodot olivat fyysinen-, henkinen- ja seksuaaliväkivalta. Tutkimuksessani on pohdittu parisuhdeväkivallan luomaa problematiikkaa yhteiskunnassa.

Kuten aikaisemmin todettu, henkistä väkivaltaa voi olla vaikea todistaa oikeudessa, koska siitä ei jää fyysisiä vammoja kuten fyysisestä väkivallasta tai seksuaaliväkivallasta.

Kumppani, joka kohdistaa toiseen väkivaltaa ei välttämättä osaa hallita omaa vihaansa niin, että näkisi tilanteeseen jonkin muun ratkaisun, kuin väkivallan käytön.

Opinnäytetyötäni tehdessä olen itse pohtinut syitä parisuhdeväkivallalle. Syitä, joita olen pohtinut ovat esimerkiksi sosiaaliset ja kulttuuriset normit taustatekijöinä. On kulttuureja, joissa esimerkiksi naisen asema on todella heikko ja tämä voi olla yksi taustatekijä väkivallalle. Sosiaalisena taustatekijänä uskon, että esimerkiksi työttömyys ja taloudellinen vaikeus voivat vaikuttaa parisuhdeväkivallan syntymiseen. Olen myös pohtinut sukupuolirooleja ja epätasa-arvoa perustana väkivallalle. Tutkimuksessani on todettu naiset kokevat parisuhdeväkivaltaa enemmän kuin miehet. Uskon, että tähän yksi taustatekijä on se, että naisilla ja miehillä ei ole tasa-arvoa yhteiskunnassa edes Suomessa. Edelleen naiset esimerkiksi tienaaavat vähemmän kuin miehet työelämässä.

Pohdin tutkimusta tehdessä myös, onko parisuhdeväkivalta muuttanut muotoaan vuosien aikana. Uskon, että parisuhdeväkivalta on muuttanut muotoaan, koska nykypäivänä on sosiaalinen media, jonka avulla pystytään tekemään esimerkiksi henkistä väkivaltaa kumppaniaan kohtaa.

Tutkimuksessani on todettu, että suurin osa parisuhdeväkivaltatapauksista jää ilmoittamatta viranomaisille ja tähän on syitä monia. Uskon kuitenkin, että pääsyyt ovat uhrien pelko, taloudellinen tilanne, todistelun ongelmat ja halu välttää rikosoikeudenkäyntiä.

Poliisin uutisen mukaan rikosilmoitus kynnykseen on myös koettu vaikuttavan ”mainehaitta” etenkin sellaisissa perheissä, joissa koetaan tärkeäksi se, miltä perhe näyttää ulospäin. Yleensä halutaan, että perhe näyttää ulospäin hyvältä ja onnelliselta.⁶⁷

Suomessa on parisuhdeväkivallan uhreille saatavilla apua. Suomessa on järjestetty esimerkiksi turvakoteja, joihin voi lähteä väliaikaisesti, mikäli oma koti ei tunnu enää turvalliselta ympäristöltä elää. Suomessa on myös yrityksiä, jotka tarjoavat henkistä tukea parisuhdeväkivallan uhreille. Esimerkiksi Nollalinja.fi ja Rikosuhripäivystys tarjoavat vuorokauden ympäri puhelimitse apua uhreille.^{68 69}Näihin voi uhri olla yhteydessä pienellä kynnyksellä. Avun saanti on tärkeää, ettei tilanteet pääse etenemään niin pitkälle, että väkivallan uhri itse päätyy tekemään rikoksen, kuten tutkimuksessa käytetty Korkeimman oikeuden tapaus osoitti.

Johtopäätökseni parisuhdeväkivallasta on se, että se on yleistä suomalaisessa yhteiskunnassa ja siihen puututaan liian vähän. Usein tapauksista ei ilmoiteta viranomaisille tai läheisille. Väkivalta on usein jatkuvaa ja se pahenee ajan kuluessa. Fyysiseen väkivaltaan liittyy usein kontrollia henkisen väkivallan kautta eli harvoin parisuhdeväkivalta ilmenee vain yhdessä väkivallan muodossa. Käräjäoikeudessa

---

⁶⁷ Poliisi.fi uutinen

⁶⁸ Nollalinja.fi

⁶⁹ Rikosuhripäivystys.fi

työskennellessä olen huomannut, että parisuhdeväkivalta tapauksia on suuri määrä tuomioistuinkäsittelyssä.

6.2 Tutkimuksen eettisyys ja luotettavuus

Osa vastuullista tiedettä on tutkimusetiikka. Eettinen tarkastelu kattaa koko tutkimuksen tekoprosessin lähteiden etsimisestä julkaisuvaiheeseen asti. Ensisijainen vastuu tutkimuksen eettisyydestä ja hyvän tieteellisen käytännön noudattamisesta kuuluu tutkijalle.

Eurooppalaisen tutkimuseettisen ohjeistuksen mukaan rehellisyys, arvostus, luotettavuus ja vastuunkanto ovat tutkimuksen peruseriaatteita. Rehellisyydellä tarkoitetaan tutkimuksen kehittämistä, raportoimista ja avointa viestintää. Arvostuksella tarkoitetaan arvostusta esimerkiksi yhteiskuntaa, kollegoita ja tutkimuksen osapuolia kohtaan. Luotettavuudella tarkoitetaan varmistelua tutkimuksen laadusta, käytetyistä menetelmistä ja suunnittelua. Vastuunkannolla tarkoitetaan vastuunkantoa tutkimuksesta koko tutkimusprosessina ajan.⁷⁰

Minulla on tutkijana vastuu tutkimukseni eettisyydestä ja koen, että opinnäyte-työssäni on noudatettu tutkimuseettisiä ohjeita. Tutkimusta tehdessäni olen perehtynyt tutkimuksen tekemiseen liittyviin eettisiin ohjeistuksiin ja periaatteisiin.

Tutkimuksen luotettavuus ja tulosten uskottavuus edellyttävät, että tutkimusta tehdessä on noudatettu hyvää tieteellistä käytäntöä. Hyvän tieteellisen käytännön lähtökohtia ovat esimerkiksi: rehellisyys, yleinen huolellisuus ja tarkkuus tutkimustyössä. Myös tutkimuksen suunnittelu, toteutus ja raportointi asetettujen vaatimusten mukaan on osa tutkimuksen luotettavuutta.⁷¹

---

⁷⁰ ALLEA – All European Academies ”Tutkimusetiikan eurooppalaiset käytännöt ja ohjeistus”

⁷¹ Helsinki.fi ”Tutkimusetiikka”

Laadullisen tutkimuksen luotettavuutta voi arvioida myös validiteetin ja reliabiliteetin käsitteiden avulla. Validiteetti ilmaisee, miten hyvin tutkimuksessa käytetty mittausten menetelmä mittaa tutkittavaa ilmiötä tai aihetta.⁷² Reliabiliteetti ilmaisee, miten luotettavasti ja toistuvasti käytetty mittari mittaa ilmiötä tai valittua tutkimuksen aihetta.⁷³

Opinnäytetyöni on toteutettu noudattaen hyvää tieteellistä käytäntöä. Työ on suunniteltu etukäteen ja se on toteutettu suunnitelman mukaan huolellisesti. Tutkimuksessa olen tuonut ilmi tiedonhankintalähteet ja tutkimuksessa käytetyt menetelmät avoimesti. Tutkimukseni luotettavuutta osoittaa se, että olen todennut samat lopputulokset ja faktat, kuin tilastoidut tilastot tutkimuksen aiheesta. Tiedonhankinta lähteissä olen noudattanut lähdekriittisyyttä ja olen käyttänyt vain luotettavia lähteitä tiedonhankinnassa.

6.3 Ehdotukset jatkotutkimuksen osalta

Tutkimukseni tavoite oli tutkia parisuhdeväkivallan muotoja ja problematiikkaa Suomessa. Opinnäytetyössäni olen todennut, että Suomessa parisuhdeväkivallan uhreille on saatavilla apua eri järjestöjen kautta. Jatkotutkimusehdotukseni on tutkia sitä, millaisia palveluita ja tukea tarjotaan parisuhdeväkivallan uhreille. Opinnäytetyössäni on myös todettu, että uhrit eivät hae aina apua parisuhdeväkivaltapauksissa. Syitä tähän on esimerkiksi kertomisen pelko, taloudellinen tilanne tai se, että apua ei ole saatavilla kaikille. Tämän vuoksi toinen tärkeä jatkotutkimuksen aihe mielestäni on tutkia sitä, että miten laadukasta apua olisi saatavilla kaikille apua tarvitseville.

---

⁷² Tilastokeskus ”Validiteetti”

⁷³ Tilastokeskus ”Reliabiliteetti”

LÄHTEET

ALLEA – All European Academies ”Tutkimusetiikan eurooppalaiset käytännöt ja ohjeistus, pdf luettu 29.10.2024 osoitteessa: [https://allea.org/wp-content/uploads/2020/08/Finnish European Code of Conduct digital-final.pdf](https://allea.org/wp-content/uploads/2020/08/Finnish_European_Code_of_Conduct_digital-final.pdf)

Helsinki.fi, ”Tutkimusetiikka”, luettu 4.11.2024, osoitteessa <https://www.helsinki.fi/fi/tutkimus/vastuullinen-tiede/tutkimusetiikka>

Itä-Suomen yliopisto, ”Oikeussosiologia”, luettu 3.11.2024, osoitteessa <https://opas.peppi.uef.fi/fi/opintojakso/5311927/86154?period=2022-2023>

Johanna Niemi-Kiesiläinen, Alma Talent Oy 2004, ”Rikosprosessi ja parisuhdeväkivalta, luettu 12.10.2024, osoitteessa: <https://verkkokirjahylly-almatalent-fi.ezproxy.puv.fi/teos/EACBIXCTDG#/kohta:2/piste:b8187>

Johanna Niemi-Kiesiläinen, Alma Talent Oy 2004, ”Rikosprosessi ja parisuhdeväkivalta, luettu 12.10.2024, osoitteessa: <https://verkkokirjahylly-almatalent-fi.ezproxy.puv.fi/teos/EACBIXCTDG#/kohta:2/piste:b8187>

Korkeimman oikeuden ennakkopäätös KKO:2020:88, Oikeusministeriön Finlex-palvelussa osiossa ennakkopäätökset, luettu 3.11.2024, osoitteessa <https://www.finlex.fi/fi/oikeus/kko/kko/2020/20200088?search%5Btype%5D=pika&search%5Bpika%5D=KKO%3A2020%3A88#idm46111190769328>

Lounais-Suomen Mielenterveys ry, ”Seksuaaliväkivalta”, luettu 5.10.2024, osoitteessa <https://www.mielenterveysseurat.fi/turku/materiaalit/tietoa-kriiseista/seksuaalivakivalta/>

Nollalinja.fi ”Fyysinen väkivalta”, luettu 5.10.2024, osoitteessa <https://nollalinja.fi/mika-on-vakivaltaa/fyysinen-vakivalta/>

Nollalinja.fi "Henkinen väkivalta", luettu 5.10.2024, osoitteessa <https://nollalinja.fi/mika-on-vakivaltaa/henkinen-vakivalta/>

Nollalinja.fi 2024 "Henkinen väkivalta" Luettu 5.10.2024, osoitteessa: https://nollalinja.fi/mika-on-vakivaltaa/henkinen-vakivalta/?utm_source=google&utm_medium=cpc&utm_campaign=yleinen&gad_source=1&gclid=EAlaIQobChMIzqil-pD3iAMViAqiAx0YDg9MEAYASAAEgK_kfD_BwE

Nollalinja.fi 2024 "Väkivallan muodot" Luettu 5.10.2024, osoitteessa: https://nollalinja.fi/mika-on-vakivaltaa/?gad_source=1&gclid=EAlaIQobChMlvf7h74z3iAMV9w-iAx0z1QFyEAAYASAAEgLvwwD_BwE

Nollalinja.fi, luettu 6.11.2024, osoitteessa <https://nollalinja.fi/>

Oikeusministeriö "Uusi seksuaalirikoslaki" luettu 2.11.2024, osoitteessa <https://oikeusministerio.fi/seksuaalirikoslaki>

Oikeusministeriö, "Rikosoikeus", luettu 8.10.2024, osoitteessa: <https://oikeusministerio.fi/rikosoikeus>

Oikeusministeriön, 2023 "Selvitys henkisen väkivallan rangaistavuudesta ja vai-noamisen oikeuskäytännöstä Suomessa" Luettu 6.10.2024, PDF-dokumentti: https://www.google.com/url?sa=t&source=web&rct=j&opi=89978449&url=https://www.edilex.fi/ministerioiden_julkaisut/30640.pdf&ved=2ahU-KEwithrGR3vmlAxW5GhAIHeaaMxAQFnoECBIQAw&usg=AOv-Vaw2nYm1Pdhx7PDA3gpiOZRac

Poliisi.fi uutinen, "Lähisuhdeväkivaltaa tapahtuu Suomessa jatkuvasti", luettu 2.11.2024, osoitteessa <https://poliisi.fi/-/lahisuhdevakivaltaa-tapahtuu-suomessa-jatkuvasti-poliisi-kouluttauuu-ilmion-ymmartamiseksi>

Rikoslaki 19.12.1889/39, Oikeusministeriön Finlex-palvelussa osiossa Ajantasainen lainsäädäntö, luettu 2.11.2024, osoitteessa <https://www.finlex.fi/fi/laki/ajantasa/1889/18890039001>

Rikosuhripäivystys ”Erilaisia seksuaalirikoksia”, luettu 2.11.2024, osoitteessa <https://www.riku.fi/erilaisia-rikoksia/seksuaalirikos/erilaisia-seksuaalirikoksia/>

Rikosuhripäivystys, luettu 6.11.2024, osoitteessa <https://www.riku.fi/>

Suomen mielenterveysseura ry 2021, ”Parisuhde vaiheesta - vaiheeseen”, luettu 1.10.2024, osoitteessa: <https://mieli.fi/vahvista-mielenterveyttasi/ihmissuhteet-ja-vuorovaikutus/parisuhde-vaiheesta-vaiheeseen/>

Terveyden ja hyvinvoinnin laitos 2024, ”väkivallanmuodot”, luettu 27.10.2024, osoitteessa: <https://thl.fi/aiheet/vakivalta/vakivallan-muodot>

Terveyden ja hyvinvoinnin laitos 2024, ”Lähisuhdeväkivalta”, luettu 1.10.2024, osoitteessa: <https://thl.fi/aiheet/vakivalta/vakivallan-muodot/lahisuhdevakivalta>

Terveyskylä.fi ”Seksuaaliväkivallan seuraukset”, luettu 31.10.2024, osoitteessa <https://www.terveyskyla.fi/naistalo/seksuaaliterveys/seksuaalivakivalta/seksuaalivakivallan-seuraukset>

Tietoarkisto, ”laadullinen tutkimus ja teoria”, luettu 12.10.2024 osoitteessa: <https://www.fsd.tuni.fi/fi/palvelut/menetelmaopetus/kvali/mita-on-laadullinen-tutkimus/laadullinen-tutkimus-ja-teoria/>

Tilastokeskus, ”Piilorikollisuus”, luettu 3.11.2024, osoitteessa <https://stat.fi/meta/kas/piilorikollisuus.html>

Tilastokeskus, kaavio ”viranomaisten tietoon tulleet perhe- ja lähisuhdeväkivallan uhrin muuttujina vuosi, rikos ja tiedot”, osoitteessa: https://pxdata.stat.fi/PxWeb/pxweb/fi/StatFin/StatFin_rpk/stat-fin_rpk_pxt_13rc.px/

Tilastokeskus, taulukko 2023, ”Viranomaisen tietoon tulleista perhe- ja parisuhdeväkivalta uhreista”, luettu 6.10.2024, osoitteessa:

https://pxdata.stat.fi/PxWeb/pxweb/fi/StatFin/StatFin_rpk/stat-fin_rpk_pxt_13rc.px/table/tableViewLayout1/

Tilastokeskus.fi, ”Reliabiliteetti”, luettu 4.11.2024, osoitteessa <https://stat.fi/meta/kas/reliabiliteetti.html>

Tilastokeskus.fi, ”Validiteetti”, luettu 4.11.2024, osoitteessa <https://stat.fi/meta/kas/validiteetti.html>

Väestöliitto, Osmo Kontula 2009, ”Parisuhdeonnon avaimet ja esteet”, luettu 8.10.2024, PDF-dokumentti: <https://www.vaestoliitto.fi/uploads/2020/12/17eb34c4-perhebarometri-2009.pdf>

Yle.fi uutinen ”Hälyttävä tieto lähisuhdeväkivallasta: joka kolmas suomalaisnainen on uhri”, luettu 2.11.2024, osoitteessa <https://yle.fi/a/74-20046749>